

Srijeda, 23. studenog 2016.

P8_TA(2016)0441

Strateška komunikacija EU za borbu protiv propagande koju protiv nje provode treće strane

Rezolucija Europskog parlamenta od 23. studenoga 2016. o strateškoj komunikaciji Europske unije za borbu protiv propagande koju protiv nje provode treće strane (2016/2030(INI))

(2018/C 224/08)

Europski parlament,

- uzimajući u obzir svoju Rezoluciju od 2. travnja 2009. o europskoj savjesti i totalitarizmu ⁽¹⁾,
- uzimajući u obzir izjavu sa sastanka na vrhu u Strasbourgu i Kehl u od 4. travnja 2009. donesenu povodom 60. obljetnice NATO-a,
- uzimajući u obzir svoju Rezoluciju od 11. prosinca 2012. o strategiji digitalne slobode u vanjskoj politici EU-a ⁽²⁾,
- uzimajući u obzir zaključke Vijeća za vanjske poslove o borbi protiv terorizma od 9. veljače 2015.,
- uzimajući u obzir zaključke Europskog vijeća od 19. i 20. ožujka 2015.,
- uzimajući u obzir zaključke Vijeća o Regionalnoj strategiji EU-a za Siriju i Irak, kao i za prijetnju koju predstavlja ISIL/Daeš od 16. ožujka 2015. koje je Vijeće za vanjske poslove potvrdilo 23. svibnja 2016.,
- uzimajući u obzir izvješće potpredsjednice Komisije / Visoke predstavnice Unije za vanjske poslove i sigurnosnu politiku naslovljeno „EU u globalnom okruženju koje se mijenja – povezani, konfliktiniji i kompleksniji svijet” od 18. svibnja 2015. i aktualni rad na novoj Globalnoj strategiji EU-a za sigurnost,
- uzimajući u obzir svoju Rezoluciju od 10. lipnja 2015. o stanju odnosa između EU-a i Rusije ⁽³⁾,
- uzimajući u obzir Akcijski plan EU-a o strateškom komuniciranju (Ref. Ares(2015)2608242 – 22.6.2015),
- uzimajući u obzir svoju Rezoluciju od 9. srpnja 2015. o reviziji europske politike susjedstva ⁽⁴⁾,
- uzimajući u obzir izjavu sa sastanka na vrhu NATO-a u Walesu od 5. rujna 2014.,
- uzimajući u obzir svoju Rezoluciju od 25. studenoga 2015. o suzbijanju radikalizacije i novačenja europskih građana u terorističke organizacije ⁽⁵⁾,
- uzimajući u obzir Komunikaciju Komisije od 28. travnja 2015. upućenu Europskom parlamentu, Vijeću, Europskom gospodarskom i socijalnom odboru te Odboru regija pod naslovom „Europski program sigurnosti” (COM(2015)0185),

⁽¹⁾ SL C 137 E, 27.5.2010., str. 25.

⁽²⁾ SL C 434, 23.12.2015., str. 24.

⁽³⁾ SL C 407, 4.11.2016., str. 35.

⁽⁴⁾ Usvojeni tekstovi, P8_TA(2015)0272.

⁽⁵⁾ Usvojeni tekstovi, P8_TA(2015)0410.

Srijeda, 23. studenog 2016.

- uzimajući u obzir Zajedničku komunikaciju Komisije i Visoke predstavnice Europske unije za vanjske poslove i sigurnosnu politiku Europskom parlamentu i Vijeću od 6. travnja 2016. naslovljenu „Zajednički okvir za suzbijanje hibridnih prijetnji – odgovor Europske unije” (JOIN(2016)0018),
 - uzimajući u obzir Komunikaciju Komisije Europskom parlamentu, Europskom vijeću i Vijeću od 20. travnja 2016. o provedbi Europskog programa sigurnosti za borbu protiv terorizma i stvaranje uvjeta za uspostavu učinkovite i istinske sigurnosne unije (COM(2016)0230),
 - uzimajući u obzir studiju izvedivosti Europske zaklade za demokraciju o inicijativama medija na ruskome jeziku u Istočnome partnerstvu i šire naslovljenu „Bringing Plurality and Balance to the Russian Language Media Space” (Unošenje pluralnosti i ravnoteže u prostor medija na ruskome jeziku),
 - uzimajući u obzir izvješće posebnog izvjestitelja UN-a o promicanju i zaštiti ljudskih prava i temeljnih sloboda u borbi protiv terorizma (A/HRC/31/65),
 - uzimajući u obzir opću napomenu br. 34 Odbora UN-a za ljudska prava (CCPR/C/GC/34),
 - uzimajući u obzir članak 52. Poslovnika,
 - uzimajući u obzir izvješće Odbora za vanjske poslove i mišljenje Odbora za kulturu i obrazovanje (A8-0290/2016),
- A. budući da se EU obvezao na to da će svoje djelovanje na međunarodnoj sceni provoditi prema načelima kao što su demokracija, vladavina prava, poštovanje ljudskih prava i temeljnih sloboda te sloboda medija, dostupnost informacija, sloboda izražavanja i medijski pluralizam, od kojih se potonje ipak može u određenoj mjeri ograničiti kako je utvrđeno u međunarodnom pravu, uključujući Europsku konvenciju o ljudskim pravima; budući da akteri trećih strana koji nastoje diskreditirati Uniju ne dijele te iste vrijednosti;
- B. budući da su EU, njegove države članice i građani pod sustavnim i sve većim pritiskom da odgovore na kampanje širenja informacija, dezinformacija i pogrešnih informacija te propagande iz zemalja i nedržavnih aktera, kao što su transnacionalni teroristi i kriminalne organizacije u njegovu susjedstvu, kojima se nastoji ugroziti sama ideja objektivnog informiranja ili etičkog novinarstva, pri čemu se sve informiranje proglašuje pristranim ili instrumentom političke moći, i kojima su meta demokratske vrijednosti i interesi;
- C. budući da su medijska sloboda, dostupnost informacija i sloboda izražavanja glavni stupovi demokratskoga sustava, u kojem su transparentnost medijskoga vlasništva i izvori financiranja medija iznimno važni; budući da strategije kojima se jamči kvalitetno novinarstvo, medijski pluralizam i provjera činjenica mogu biti djelotvorne samo dok pružatelji informacija uživaju povjerenje i vjerodostojnost; budući da bi istodobno trebalo kritički ocijeniti način postupanja s medijskim izvorima koji dokazano i redovno provode strategiju hotimičnoga obmanjivanja i dezinformiranja, posebno u tzv. novim medijima, na društvenim mrežama i u digitalnoj sferi;
- D. budući da je informacijski rat povijesna pojava stara koliko i samo ratovanje; budući da se ciljani informacijski rat tijekom hladnoga rata naširoko primjenjivao te da on otad tvori sastavni dio modernog hibridnog ratovanja, kombinacije vojnih i nevojnih mjera tajne i javne naravi koje se provode kako bi se destabilizirala politička, ekonomska i socijalna situacija države koja je pod napadom, bez službenog objavljivanja rata, na čijoj su meti ne samo partneri EU-a već i sam EU, njegove institucije i sve države članice i građani, bez obzira na njihovu nacionalnu ili vjersku pripadnost;

Srijeda, 23. studenog 2016.

- E. budući da je ruskim pripojenjem Krima i hibridnim ratom u Donbasu koji Rusija vodi Kremlj zaoštrio sukob s EU-om; budući da je Kremlj pojačao svoju propagandu pri čemu Rusija ima istaknutiju ulogu u europskom medijskom okruženju radi stvaranja političke potpore za rusko djelovanje u europskom javnom mišljenju i dovođenja u pitanje dosljednosti vanjske politike EU-a;
- F. budući da se propaganda kojom se poziva na rat i zagovaranje nacionalne, rasne ili vjerske mržnje koje čini poticanje na diskriminaciju, neprijateljstvo ili nasilje zabranjuje zakonom u skladu s člankom 20. Međunarodnog pakta o građanskim i političkim pravima;
- G. budući da financijska kriza i razvoj novih formata digitalnih medija stvaraju ozbiljne probleme za kvalitetno novinarstvo, što vodi smanjenju kritičkoga razmišljanja javnosti koje ju čini podložnijom dezinformiranju i manipuliranju;
- H. budući da je u zemljama Istočnoga susjedstva propaganda i prodor ruskih medija posebno jak i često mu nema ravnoga; budući da su nacionalni mediji u tim zemljama često slabi i ne mogu se nositi sa snagom i moći ruskih medija;
- I. budući da se tehnologija informacijskog i komunikacijskog ratovanja primjenjuje kako bi se opravdalo djelovanje kojim se prijeti suverenosti i političkoj neovisnosti država članica EU-a, sigurnosti njihovih građana i njihovoj teritorijalnoj cjelovitosti;
- J. budući da EU ne priznaje ISIL/Daiš kao državu ili organizaciju sličnu državi;
- K. budući da se ISIL/Daiš, al-Kaida i mnoge druge nasilne džihadističke terorističke skupine sustavno služe komunikacijskim strategijama i izravnom propagandom na internetu i izvan njega kako bi djelomično opravdali svoje djelovanje protiv EU-a i država članica te protiv europskih vrijednosti te u svrhu poticanja novačenja mladih Europljana;
- L. budući da je, nakon izjave sa sastanka na vrhu NATO-a u Strasbourgu i Kehl u kojoj se naglašava sve veća važnost potrebe da NATO o svojim ulogama, ciljevima i zadaćama koje se mijenjaju izvješćuje na odgovarajući, pravodoban, točan i potrebama prilagođen način, u Latviji 2014. osnovan Strateški komunikacijski centar izvrsnosti NATO-a, što je dočekano s odobravanjem u izjavi sa sastanka na vrhu NATO-a u Walesu;

Strateška komunikacija Europske unije za borbu protiv propagande koju protiv nje provode treće strane

1. naglašava da neprijateljska propaganda protiv EU-a poprima brojne različite oblike te da se u njezine svrhe upotrebljavaju razna sredstva, često prilagođena profilima država članica, kako bi se izvrnula istina, izazvala sumnja, razjedinile države članice, prouzročilo strateško razilaženje između Europske unije i njezinih sjevernoameričkih partnera i paralizirali procesi donošenja odluka, diskreditirale institucije EU-a i transatlantska partnerstva, koji imaju priznatu ulogu u europskoj sigurnosnoj i ekonomskoj strukturi, u očima građana EU-a i njemu susjednih zemalja, te doveo u pitanje i potkopao europski politički narativ koji se temelji na demokratskim vrijednostima, ljudskim pravima i vladavini prava; podsjeća da je izazivanje straha i nesigurnosti u građanima EU-a jedno od najvažnijih sredstava koje se upotrebljava, kao i predstavljanje neprijateljskih državnih i nedržavnih aktera jačima i uspješnijima nego što jesu u stvarnosti;
2. poziva institucije EU-a da priznaju da strateška komunikacija i informacijski rat nisu samo vanjski već i unutarnji problem EU-a te izražava zabrinutost zbog toga što se neprijateljska propaganda služi brojnim širiteljima informacija unutar EU-a; zabrinut je zbog ograničene osviještenosti nekih država članica EU-a da su one publika i pozornica za propagandu i dezinformiranje; u tom smislu poziva aktere u EU-u da razriješe trenutačnu nejasnoću i neslogu kad je riječ o tome što se treba smatrati propagandom i dezinformiranjem te da u suradnji s medijskim predstavnicima i stručnjacima iz država članica EU-a izrade zajednički niz definicija te prikupe podatke i činjenice o konzumiranju propagande;
3. napominje da su dezinformiranje i propaganda dio hibridnog ratovanja; stoga naglašava potrebu za podizanjem razine osviještenosti i pokazivanjem odlučnosti institucijskom/političkom komunikacijom, istraživanjem u skupinama za strateško promišljanje/znanstvenoj zajednici, kampanjama na društvenim mrežama, inicijativama građanskog društva, medijskom pismenošću i drugim korisnim mjerama;

Srijeda, 23. studenog 2016.

4. ističe da strategija antieuropske propagande i dezinformacija koju provode treće zemlje može poprimiti razne oblike i obuhvaćati, ponajprije, tradicionalne medije, društvene mreže, školske programe i političke stranke u Europskoj uniji i izvan nje;
5. primjećuje višeslojni karakter sadašnje strateške komunikacije EU-a na raznim razinama, uključujući na razini europskih institucija, država članica, raznih tijela NATO-a i UN-a, nevladinih organizacija i organizacija civilnog društva te poziva na najbolju moguću koordinaciju i razmjenu informacija među tim stranama; poziva na veću suradnju i razmjenu informacija između različitih aktera koji su pokazali svoju zabrinutost zbog te propagande i žele uspostaviti strategije borbe protiv dezinformacija; smatra da bi u kontekstu EU-a institucijama Unije trebala biti povjerena zadaća te koordinacije;
6. uviđa da EU mora razmotriti svoja nastojanja oko strateške komunikacije kao prioritet, što bi trebalo obuhvaćati relevantne resurse; ponavlja da je EU uspješan model integracije koji i usred krize i dalje privlači zemlje koje u njemu žele sudjelovati i postati njegov dio; stoga ističe da EU treba odlučno i hrabro iznositi pozitivnu poruku o svojim uspjesima, vrijednostima i načelima te da u svojem narativu treba biti ofenzivan, a ne defenzivan;

Priznavanje i raskrinkavanje ruskog dezinformacijskog i propagandnog ratovanja

7. sa žaljenjem napominje da se Rusija služi kontaktima i sastancima sa svojim kolegama iz EU-a više u svrhe širenja propagande i javnoga slabljenja zajedničkoga stajališta EU-a nego za uspostavljanje stvarnoga dijaloga;
8. uviđa da se ruska vlada služi širokom lepezom sredstava i instrumenata kao što su skupine za strateško promišljanje, specijalne zaklade (npr. Ruski mir), posebna tijela (Rosotrudničestvo), višjezične TV postaje (npr. RT), lažne novinske agencije i multimedijske službe (Sputnik), prekogranične društvene i vjerske skupine, jer se režim želi predstavljati kao jedini branitelj tradicionalnih kršćanskih vrijednosti, društveni mediji i internetski trolovi kako bi dovela u pitanje demokratske vrijednosti, podijelila Europu, pribavila podršku domaće javnosti i stvorila predodžbu o državama u istočnom susjedstvu EU-a kao o propalim državama; naglašava da Rusija ulaže znatna financijska sredstva u svoje instrumente dezinformiranja i propagande primijenjene bilo izravno državnim kanalima bilo posredstvom poduzeća i organizacija koje kontrolira Kremlj; ističe da s jedne strane Kremlj financira političke stranke i druge organizacije u EU-u radi potkopavanja političke kohezije i da s druge strane svojom propagandom izravno cilja na određene novinare, političare i pojedince u EU-u;
9. podsjeća da sigurnosne i obavještajne službe zaključuju da Rusija ima kapacitet i namjeru provođenja operacija kojima se nastoje destabilizirati druge zemlje; ističe da to često poprima oblik potpore političkim ekstremistima i kampanja dezinformiranja velikih razmjera u masovnim medijima; nadalje primjećuje da su te medijske kuće prisutne i aktivne u EU-u;
10. ističe da je informacijska strategija Kremlja komplementarna s njegovom politikom jačanja bilateralnih odnosa, gospodarske suradnje i zajedničkih projekata s pojedinačnim državama članicama EU-a kako bi se oslabila koherentnost EU-a i potkopale njegove politike;
11. tvrdi da je ruska strateška komunikacija dio šire subverzivne kampanje za slabljenje suradnje na razini EU-a te suverenosti, političke neovisnosti i teritorijalne cjelovitosti Unije i njezinih država članica; snažno potiče vlade država članica da budu oprezne kad je riječ o ruskim operacijama informiranja na europskom tlu, da pojačano dijele kapacitete i protuobavještajne napore usmjerene na suprotstavljanje takvim operacijama;
12. oštro kritizira ruska nastojanja da se poremeti integracijski proces EU-a i u tom pogledu osuđuje rusko podupiranje snaga u EU-u usmjerenih protiv njega uz poseban naglasak na strankama ekstremne desnice, populističke snage i pokrete koji odbacuju osnovne vrijednosti liberalnih demokracija;
13. ozbiljno je zabrinut zbog brzoga širenja aktivnosti inspiriranih Kremljom u Europi, uključujući dezinformacije i propagandu kojima se nastoji održati ili povećati utjecaj Rusije kako bi se EU oslabio i razjediniio; naglašava činjenicu da je propaganda Kremlja uvelike usmjerena na to da neke europske države prikaže kao pripadnice „tradicionalne sfere utjecaja Rusije”; primjećuje da je jedna od glavnih strategija Rusije širenje i nametanje alternativnoga narativa koji se često zasniva na

Srijeda, 23. studenog 2016.

manipuliranom tumačenju povijesnih događaja, a čime se nastoje opravdati njezino vanjsko djelovanje i geopolitički interesi; primjećuje da je jedna od glavnih strategija Rusije falsificiranje povijesti; u tom pogledu napominje da je potrebno podići razinu osviještenosti o zločinima komunističkih režima posredstvom javnih kampanja i obrazovnih sustava te poduprijeti istraživačke i dokumentacijske aktivnosti, posebno u bivšim članicama sovjetskoga bloka kako bi se suprotstavilo narativu Kremlja;

14. naglašava da Rusija iskorištava nepostojanje međunarodnog pravnog okvira u područjima poput kibersigurnosti i izostanak odgovornosti u reguliranju medija te svaku nejasnoću u tim područjima okreće u svoju korist; ističe da se agresivnim ruskim aktivnostima u kiberdomeni omogućuje informacijsko ratovanje; poziva Komisiju i Europsku službu za vanjsko djelovanje (ESVD) da obrate pozornost na ulogu središta za razmjenu internetskog prometa kao ključne infrastrukture u sigurnosnoj strategiji EU-a; ističe ključnu potrebu za jamčenjem otpornosti informacijskih sustava na razini EU-a i država članica, posebno u borbi protiv nijekanja i poremećaja koji mogu imati središnju ulogu u hibridnome sukobu i suprotstavljanju propagandi te potrebu za uskom suradnjom u tom pogledu s NATO-om, posebno s njegovim Kooperativnim centrom izvrsnosti za kibernetičku obranu;

15. poziva države članice na razradu mehanizama za koordinirano strateško komuniciranje radi podupiranja atribucije i borbe protiv dezinformiranja i propagande kako bi se razotkrile hibridne prijetnje;

Razumijevanje i rješavanje problema informacijskog ratovanja, dezinformiranja i metoda radikalizacije koje primjenjuje ISIL/Daiš

16. svjestan je niza strategija kojima se u regiji i u svijetu služi ISIL/Daiš kako bi promicao svoj politički, vjerski, društveni, mržnjom ispunjen i nasilan narativ; poziva EU i države članice da osmisle svoj odgovor na narativ ISIL-a/Daiša koji će obuhvaćati obrazovni sustav te jačanje pozicije i prepoznatljivosti umjerenih muslimanskih učenjaka koji uživaju kredibilitet potreban za delegitimiziranje propagande ISIL-a/Daiša; pozdravlja napore svjetske koalicije oko suprotstavljanja ISIL-u/Daišu i u tom smislu podupire Regionalnu strategiju EU-a za Siriju i Irak; snažno potiče EU i države članice da osmisle i šire narativ kojim bi se suprotstavili džihadističkoj propagandi s posebnim naglaskom na didaktičkoj dimenziji uz objašnjenje kako promicanje radikalnog islamizma počiva na iskrivljenoj teologiji;

17. napominje da islamističke terorističke organizacije, posebno ISIL/Daiš i al-Kaida, vode aktivne informacijske kampanje kako bi ugrozile europske vrijednosti i interese i povećale razinu mržnje prema njima; zabrinut je zbog toga što se ISIL/Daiš opsežno služi alatima društvenih medija, a posebno Twitterom i Facebookom, kako bi zagovarao svoje ciljeve propagande i novačenja, osobito među mladima; u tom pogledu ističe važnost uvrštenja strategije za protupropagandu protiv ISIL-a/Daiša u širu, sveobuhvatnu regionalnu strategiju u kojoj se kombiniraju diplomatski, socioekonomski i razvojni instrumenti te instrumenti za sprečavanje sukoba; pozdravlja stvaranje radne skupine Stratcom posvećene jugu, koja ima potencijal da stvarno doprinese razgradnji i borbi protiv ekstremističke propagande i utjecaja ISIL-a/Daiša;

18. naglašava da su EU i europski građani među glavnim metama za ISIL/Daiš te poziva EU i države članice da tješnje surađuju na zaštiti društva, osobito mladih, od novačenja, čime će se povećati njihova otpornost na radikalizaciju; ističe da je potrebno staviti jači naglasak na poboljšanje mehanizama i metoda EU-a, uglavnom u kiberprostoru; potiče sve države članice da u tijesnoj suradnji s Centrom za izvrsnost Mreže za osvješćivanje o radikalizaciji koji je osnovan u listopadu 2015. istražuju i djelotvorno rješavaju temeljne sociodemografske razloge koji su glavni uzrok podložnosti radikalizaciji te osmisle institucijske višedimenzionalne mjere (kojima se povezuju sveučilišno istraživanje, zatvorske službe, policija, sudovi, socijalne službe i obrazovni sustavi) u cilju borbe protiv radikalizacije; ističe da je Vijeće pozvalo na promicanje mjera kaznenopravnog odgovora radi suprotstavljanja radikalizaciji koja dovodi do terorizma i nasilnog ekstremizma;

19. poziva države članice da rade na tome da se ISIL-u/Daišu onemogući pristup financijskim i drugim sredstvima te da to načelo promiču u vanjskom djelovanju EU-a te naglašava potrebu da se iznese na vidjelo prava narav ISIL-a/Daiša i da se pobije njegova ideološka legitimizacija;

Srijeda, 23. studenog 2016.

20. poziva EU i njegove države članice da poduzmu dosljedne mjere u cijelom EU-u protiv govora mržnje koji netolerantni, radikalni propovjednici sustavno promiču u svojim propovijedima, knjigama, televizijskim emisijama, preko interneta i svim ostalim komunikacijskim sredstvima, čime se stvara plodno tlo za procvat terorističkih organizacija poput ISIL-a/Daiša ili al-Kaide;

21. ističe da je važno da EU i države članice surađuju s pružateljima usluga društvenih medija u borbi protiv širenja propagande ISIL-a/Daiša kanalima društvenih medija;

22. ističe da islamističke terorističke organizacije, posebno ISIS/Daiš i al-Kaida, vode aktivne dezinformacijske kampanje kako bi ugrozile europske vrijednosti i interese; u tom pogledu naglašava važnost posebne strategije za suzbijanje islamističke propagande i dezinformacija usmjerenih protiv EU-a;

23. ističe da bi nepristrano, pouzdano i objektivno informiranje i protok informacija o događanjima u državama EU-a koje se temelje na činjenicama spriječili širenje propagande koju provode treće zemlje;

Strategija EU-a za djelovanje protiv propagande

24. pozdravlja Akcijski plan o strateškom komuniciranju; pozdravlja zajedničku komunikaciju o Zajedničkom okviru za suprotstavljanje hibridnim prijetnjama te traži da se preporuke sadržane u njoj prihvate i primijene bez odgađanja; naglašava da je za predloženo djelovanje nužna suradnja i koordinacija svih relevantnih aktera na razini EU-a i na nacionalnoj razini; smatra da jedino sveobuhvatan pristup može dovesti do uspjeha u naporima EU-a; poziva države članice koje se rotiraju u predsjedanju EU-om da u svoj program uvijek uvrste stratešku komunikaciju kako bi se osigurao kontinuitet rada na toj temi; pozdravlja inicijative i rezultate latvijskog predsjedništva u tom pogledu; poziva potpredsjednicu Komisije / Visoku predstavnicu da zajamči čestu komunikaciju s državama članicama na političkoj razini kako bi se bolje koordiniralo djelovanje EU-a; naglašava da bi suradnju EU-a i NATO-a u području strateške komunikacije trebalo znatno ojačati; pozdravlja namjeru slovačkoga predsjedništva da organizira konferenciju o totalitarizmu povodom Europskoga dana sjećanja na žrtve totalitarnih režima;

25. traži od nadležnih institucija i tijela EU-a da pomno prate izvore financiranja antieuropske propagande;

26. naglašava da je potrebno više sredstava za pružanje potpore medijima u zemljama europske susjedске politike koje su obuhvaćene instrumentima demokracije EU-a; u tom pogledu poziva Komisiju da se pobrine za to da u cijelosti iskoristi postojeće instrumente poput Europskog instrumenta za demokraciju i ljudska prava, europske susjedске politike, Opservatorija za slobodu medija (Media Freedom Watch) u okviru Istočnog partnerstva i Europske zaklade za demokraciju kako bi se zaštitila medijska sloboda i pluralizam;

27. napominje da Rusija ulaže goleme resurse u propagandne aktivnosti i da neprijateljska propaganda može utjecati na procese donošenja odluka u EU-u te na potkopavanje povjerenja, otvorenosti i demokracije; pohvaljuje važan rad koji je obavila Radna skupina EU-a za stratešku komunikaciju; traži stoga da se Radna skupina EU-a za stratešku komunikaciju pojača te da postane punopravni odjel u okviru ESVD-a, nadležan za Istočno i Južno susjedstvo, kadrovski i proračunski opremljen na odgovarajući način, možda i u okviru dodatne namjenske proračunske linije; poziva na tješnju koordinaciju među obavještajnim službama država članica EU-a radi procjenjivanja utjecaja koji vrše treće zemlje koje nastoje dovesti u opasnost demokratske temelje i vrijednosti EU-a; traži tješnju suradnju Parlamenta i ESVD-a u strateškoj komunikaciji, što uključuje i upotrebu analitičkih kapaciteta i informacijskih ureda Parlamenta u državama članicama;

28. naglašava da je ključno da EU u okviru svojega vanjskoga djelovanja nastavi s aktivnim promicanjem poštovanja temeljnih prava i sloboda; smatra da bi podupiranje slobode izražavanja, slobode okupljanja, prava na pristup informacijama i neovisnosti medija u susjednim zemljama trebalo činiti temelj djelovanja EU-a kojemu je svrha suprotstavljanje propagandi;

Srijeda, 23. studenog 2016.

29. naglašava potrebu za jačanjem medijskog pluralizma i objektivnosti, nepristranosti i neovisnosti medija u EU-u i njegovu susjedstvu, pa i kada je riječ o nedržavnim akterima, između ostalog pružanjem podrške novinarima i razvojem programa izgradnje kapaciteta za medijske subjekte, poticanjem partnerstva i mreža za razmjenu informacija kao što su platforme za dijeljenje sadržaja, istraživanjem u području medija, mogućnostima osposobljavanja za novinare i stažiranja u medijima sa sjedištem u EU-u radi razmjene najboljih praksi;

30. naglašava važnu ulogu kvalitetnog obrazovanja u novinarstvu i osposobljavanja unutar EU-a i izvan njega kako bi se ponudile kvalitetne novinarske analize i visoki izdavački standardi; tvrdi da promicanje europskih vrijednosti slobode tiska i izražavanja te medijskog pluralizma podrazumijeva podržavanje progonjenih i pritvorenih novinara i boraca za ljudska prava u trećim zemljama;

31. zalaže se za jaču suradnju između institucija EU-a, Europske zaklade za demokraciju, Organizacije za sigurnost i suradnju u Europi, Vijeća Europe i država članica kako bi se izbjegla preklapanja i ostvarila sinergija u sličnim inicijativama;

32. zaprepašten je velikim problemima u pogledu neovisnosti i slobode medija u određenim državama članicama, sudeći prema izvještavanju međunarodnih organizacija poput Novinara bez granica; poziva EU i države članice da poduzmu odgovarajuće mjere za poboljšanje trenutne situacije u sektoru medija ne bi li se time postiglo i to da vanjsko djelovanje EU-a kojim se podržava sloboda, nepristranost i neovisnost medija bude vjerodostojno;

33. poziva Radnu skupinu EU-a za stratešku komunikaciju, pojačanu kako je predloženo i pod profilom @EUvsDisInfo na društvenoj mreži Twitter, da uspostavi internetski prostor na kojem je širokoj javnosti na raspolaganju niz sredstava za otkrivanje dezinformacija, uz objašnjenja o njihovoj funkcioniranju, te tako poveže brojne inicijative civilnog društva koje su usredotočene na to pitanje;

34. potvrđuje da učinkovita komunikacijska strategija u raspravu o mjerama EU-a mora uključiti lokalne zajednice, pružiti podršku međuljudskom kontaktu i dati primjerenu važnost kulturnim i društvenim razmjenama kao ključnim platformama u borbi protiv predrasuda lokalnoga stanovništva; podsjeća na to da delegacije EU-a moraju u tom pogledu održavati izravan kontakt s lokalnim dionicima i predstavnicima civilnog društva;

35. naglašava da se poticanje na mržnju, nasilje ili rat ne može „skrivati” iza slobode izražavanja; potiče pokretanje pravnih inicijativa u tom pogledu kako bi se ponudila viša razina odgovornosti pri postupanju s dezinformacijama;

36. naglašava važnost učinkovite i dosljedne unutarnje i vanjske komunikacije o politikama EU-a te komunikacije po mjeri s određenim regijama, u što se ubraja i pristup informacijama na lokalnim jezicima; pozdravlja u tom kontekstu izradu internetskih stranica ESVD-a na ruskom kao prvi korak u pravom smjeru i potiče na to da se internetske stranice ESVD-a prevedu na više jezika, npr. arapski i turski;

37. ističe da je odgovornost država članica da se aktivno, preventivno i zajednički suprotstavljaju neprijateljskim informacijskim operacijama na njihovim teritorijima ili usmjerenima protiv njihovih interesa; snažno potiče vlade država članica da razvijaju vlastite kapacitete za stratešku komunikaciju;

38. poziva svaku državu članicu da svojim građanima učini dostupnim *Sažetak dezinformacija* (Disinformation Digest) i *Pregled dezinformacija* (Disinformation Review) koje je sastavila Radna skupina za stratešku komunikaciju EU-a kako bi se u općoj javnosti stvorila svijest o metodama propagande kojima se koriste treće strane;

39. ustraje u tome da se razlikuju propaganda i kritika;

40. ističe da iako svaka kritika EU-a ili njegovih politika nije nužno propaganda ili dezinformacija, posebno u kontekstu političkog izražavanja, slučajevi manipulacije ili potpore povezani s trećim zemljama kojima je cilj raspirivati ili pojačati tu kritiku razlog su da se ispita pouzdanost tih poruka;

Srijeda, 23. studenog 2016.

41. ističe da iako treba zauzeti stav protiv antieuropske propagande i dezinformacija koje šire treće zemlje, time se ne bi trebalo dovesti u pitanje važnost održavanja konstruktivnih veza s trećim zemljama i toga da one postanu strateški partneri u suočavanju sa zajedničkim izazovima;

42. pozdravlja usvajanje akcijskog plana za stratešku komunikaciju i uspostavu radne skupine East StratCom u sklopu Europske službe za vanjsko djelovanje (ESVD) radi priopćavanja politika EU-a i borbe protiv propagande i dezinformacija protiv EU-a; traži da se strateška komunikacija dodatno pojača; smatra da bi učinkovitost i transparentnost rada radne skupine East StratCom trebalo dodatno poboljšati; poziva ESVD da izradi kriterije za mjerenje učinkovitosti njezina rada; naglašava važnost jamčenja dostatnog financiranja i broja osoblja radne skupine East StratCom;

43. napominje da Pregled dezinformacija koji je objavila radna skupina East StratCom mora ispunjavati standarde propisane u Deklaraciji Međunarodne federacije novinara o načelima postupanja novinara; ističe da taj pregled mora biti sastavljen na odgovarajući način, bez uporabe uvredljivog rječnika ili vrijednosnih sudova; poziva radnu skupinu East StratCom da preispita kriterije kojima se koristila pri sastavljanju tog pregleda;

44. smatra da bi donošenje mjera kojima bi se ciljnoj publici pružile prikladne i zanimljive informacije o aktivnostima EU-a, europskim vrijednostima i drugim pitanjima od javnog interesa mogla biti učinkovita strategija za suzbijanje antieuropske propagande te naglašava da bi se suvremene tehnologije i društvene mreže mogle rabiti u te svrhe;

45. poziva Komisiju da se zalaže za određene pravne inicijative kako bi se djelotvornije i odgovornije postupalo s dezinformacijama i propagandom te da iskoristi reviziju na sredini razdoblja Europskog instrumenta za susjedstvo kako bi promicala jačanje otpornosti medija kao strateški prioritet; poziva Komisiju da provede detaljan pregled učinkovitosti postojećih financijskih instrumenata EU-a te iznese prijedlog sveobuhvatnog i fleksibilnog rješenja kojim bi se nezavisnim medijskim kućama, skupinama za strateško promišljanje i nevladinim organizacijama mogla pružiti izravna podrška osobito na materinskom jeziku ciljne skupine i omogućiti slanje dodatnih sredstava organizacijama poput Europske zaklade za demokraciju koje takvu podršku mogu pružiti, uz istodobno presijecanje financijskih tokova kojima je cilj financiranje pojedinaca i tijela angažiranih na aktivnostima strateške komunikacije, poticanja na nasilje i mržnju; poziva Komisiju da provede temeljitu reviziju učinkovitosti određenih medijskih projekata velikih razmjera koje financira EU, kao što je Euronews;

46. ističe važnost podizanja razine osviještenosti, obrazovanja, internetske medijske i informacijske pismenosti u EU-u i njegovu susjedstvu radi osnaživanja građana da kritički analiziraju medijski sadržaj kako bi mogli prepoznati propagandu; u tom smislu naglašava važnost jačanja znanja na svim razinama obrazovnoga sustava; ističe potrebu da se stanovnike potakne na aktivno građanstvo i da se razvije njihova osviještenost kao medijskih konzumenata; ističe središnju ulogu internetskih instrumenata, posebno društvenih medija u kojima je širenje lažnih informacija i pokretanje dezinformacijskih kampanja jednostavnije i često ne nailazi ni na kakve prepreke; podsjeća da je suprotstavljanje propagandi propagandom kontraproduktivno te stoga shvaća da se EU kao cjelina i države članice pojedinačno mogu boriti protiv propagande koju provode treće zemlje samo opovrgavanjem dezinformacijskih kampanja i odašiljanjem pozitivnih poruka i informacija te bi trebalo izraditi stvarno djelotvornu strategiju koja će se diferencirati i prilagođavati prirodi aktera koji šire propagandu; uviđa da financijska kriza i razvoj novih formata digitalnih medija stvaraju ozbiljne probleme za kvalitetno novinarstvo;

47. izražava zabrinutost zbog uporabe društvenih medija i internetskih platformi za kazneno kažnjiv govor mržnje i poticanje na nasilje te potiče države članice da prilagode i osuvremene zakonodavstvo za rješavanje tih aktualnih pitanja ili da cjelovito provode i primjenjuju postojeće zakonodavstvo u području govora mržnje, pa i na internetu; smatra da je potrebna veća suradnja s internetskim platformama i vodećim internetskim i medijskim društvima;

48. poziva države članice da izrade i pobrinu se za okvir koji je nužan za kvalitetno novinarstvo i raznolikost informacija borbom protiv medijskih koncentracija, koje nepovoljno utječu na medijski pluralizam;

Srijeda, 23. studenog 2016.

49. napominje da medijsko obrazovanje pruža znanje i vještine te osnažuje građane da ostvaruju svoja prava na slobodu izražavanja, da kritički analiziraju medijski sadržaj i reagiraju na dezinformacije; stoga naglašava potrebu za podizanjem razine osviještenosti o rizicima od dezinformiranja donošenjem mjera o medijskoj pismenosti na svim razinama, pa i u okviru europskih informativnih kampanja o medijima, novinarskoj i uredničkoj etičnosti te poticanjem bolje suradnje s društvenim platformama i promicanjem zajedničkih inicijativa za rješavanje problema govora mržnje, poticanja na nasilje i diskriminacije na internetu;

50. napominje da nijedna strategija meke sile ne može biti uspješna bez kulturne diplomacije i promicanja međukulturnog dijaloga između zemalja i u njima samima, u EU-u i izvan njega; stoga podržava dugoročne javne i kulturne diplomatske aktivnosti i inicijative kao što su stipendije i programi razmjene za studente i mlade stručnjake, uključujući inicijative za podršku međukulturnog dijaloga, jačanje kulturnih veza s EU-om i promicanje zajedničkog nasljeđa te pružanje odgovarajućeg osposobljavanja za osoblje delegacija EU-a i ESVD-a kako bi stekli odgovarajuće međukulturne vještine;

51. vjeruje da bi javni mediji trebali pružiti primjer kako prenositi nepristrane i objektivne informacije pridržavajući se dobre prakse i etičkoga novinarstva;

52. naglašava da se posebna pažnja treba posvetiti novim tehnologijama, uključujući digitalno emitiranje programa, mobilne komunikacije, internetske medije i društvene mreže, pa i one lokalne, koje omogućuju lakše širenje informacija i podizanje razine osviještenosti o europskim vrijednostima ugrađenima u Ugovorima; podsjeća na to da takvo komuniciranje moraju odlikovati visoki standardi i konkretne najbolje prakse te da se u njemu mora isticati utjecaj EU-a na treće zemlje, uključujući humanitarnu pomoć EU-a te prilike i prednosti koje uska suradnja s EU-om pruža građanima trećih zemalja, a posebno mladima, poput bezvignog režima ili izgradnje kapaciteta, mobilnosti i eventualno programa razmjene;

53. ističe potrebu za time da novi portal europske politike susjedstva, koji se trenutačno izrađuje u okviru programa OPEN Neighbourhood, ne bude sastavljen samo od sadržaja posvećenoga stručnoj zajednici, nego da sadrži dio prilagođen i općoj javnosti; smatra da bi taj portal trebao sadržavati dio posvećen Istočnom partnerstvu u kojem će se na jednom mjestu nalaziti informacije o inicijativama koje su trenutačno rascjepkane na brojnim mrežnim stranicama;

54. ističe potencijal popularne kulture i učenja kroz zabavu kao sredstava za izražavanje zajedničkih ljudskih vrijednosti i priopćavanje politika EU-a;

55. naglašava svoju podršku inicijativama kao što su Baltički centar za izvrsnost medija u Rigi, Strateški komunikacijski centar izvrsnosti NATO-a ili Centar za izvrsnost Mreže za osvješćivanje o radikalizaciji; ističe potrebu za korištenjem njihovim zaključcima i analizama te za jačanjem analitičkih kapaciteta EU-a na svim razinama; poziva Komisiju i države članice da pokrenu slične projekte, rade na stručnom usavršavanju novinara, podupiru nezavisne medijske centre i raznolikost u medijima, potiču umreživanje i suradnju među medijima i skupinama za strateško promišljanje te razmjenjuju najbolje prakse i informacije u tim područjima;

56. osuđuje redovne napade na neovisne medije, novinare i aktiviste civilnoga društva u Rusiji i na okupiranim područjima, uključujući Krim od njegova nezakonita pripojenja; naglašava da su u Rusiji od 1999. deseci novinara ubijeni, netragom nestali ili su utamničeni; poziva Komisiju i države članice da povećaju zaštitu novinara u Rusiji i u susjedstvu EU-a te da podupiru rusko civilno društvo i ulažu u međuljudske kontakte; poziva na hitno oslobađanje novinara; napominje da EU jača odnose sa svojim istočnim partnerima i drugim susjednim zemljama te da također drži otvorenima komunikacijske linije s Rusijom; uviđa da bi najveća prepreka za ruske kampanje dezinformiranja bilo postojanje neovisnih i slobodnih medija u samoj Rusiji; smatra da bi postizanje toga trebalo biti cilj EU-a; poziva na posvećivanje posebne pozornosti i dostatnih sredstava za medijski pluralizam, lokalne medije, istraživačko novinarstvo i medije na stranim jezicima, osobito na ruskom, arapskom, novoperzijskom, turskom i urdskom te na drugim jezicima kojima govori stanovništvo podložno propagandi;

Srijeda, 23. studenog 2016.

57. podupire komunikacijske kampanje koje provode relevantni dionici u Siriji, Iraku i regiji (među ostalim u zemljama podrijetla stranih boraca) radi osporavanja istinitosti ideologije ISIS-a/Daiša i osude njegova kršenja ljudskih prava te radi suprotstavljanja nasilnom ekstremizmu i govoru mržnje povezanim s drugim skupinama u regiji; poziva EU i njegove države članice da u dijalogu sa zemljama Bliskog istoka i sjeverne Afrike istaknu da su dobro upravljanje, odgovornost, transparentnost, vladavina prava i poštovanje ljudskih prava preduvjeti za zaštitu tih društava od širenja netolerantnih i nasilnih ideologija kojima se nadahnjuju terorističke organizacije kao što su ISIS/Daiš i al-Kaida; pri suočavanju sa sve većom prijetnjom ISIS-a/Daiša i drugih međunarodnih terorističkih organizacija, ističe potrebu za jačanjem suradnje na pitanjima sigurnosti sa zemljama koje imaju dugotrajno iskustvo u borbi s terorizmom;

58. poziva potpredsjednicu Komisije / Visoku predstavnicu i Vijeće da potvrde punu potporu EU-a provedbenom procesu koji je u tijeku i financijski doprinesu ostvarenju preporuka studije izvedivosti o inicijativama medija na ruskome jeziku u Istočnome partnerstvu i šire koju je 2015. provela Europska zaklada za demokraciju;

o

o o

59. nalaže svojem predsjedniku da ovu Rezoluciju proslijedi Vijeću, Komisiji, državama članicama, potpredsjednici Komisije / Visokoj predstavnici Unije za vanjske poslove i sigurnosnu politiku, ESVD-u i NATO-u.
